

СТАНОВИЩЕ

Върху дисертационния труд на

Лазарин Великов Лазаров.

Докторант в самостоятелна форма на обучение в катедра „Вътрешни незаразни болести”

при Ветеринарномедицински факултет, Тракийски университет

на тема

„Клинико-експериментални проучвания при кучета с остър панкреатит“

За присъждане на научна и образователна степен „Доктор”

в област на висше образование б. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“

по професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина,

научна специалност „Патология на животните“.

От проф. Богдан Аминков, д-р.

Факултет Ветеринарна медицина при ЛТУ, гр. София.

Дисертационният труд е написан на 164 стандартни машинописни страници и има следните раздели:

- Съдържание – 2 стр.
- Използваните съкращения – 1 стр.
- Предговор – 1 стр.
- Увод – 2 стр.
- Литературен обзор – 47 стр.
- Собствени изследвания (А. Цел и задачи-2 стр.; В. Материал и методи – 11 стр.)
- Резултати – 38 стр.
- Обсъждане – 23 стр.
- Изводи – 2 стр.
- Приноси и препоръки за практиката – 3 стр.
- Етика и хуманно отношение към животните – 1 стр.

- Благодарности - 1 стр.
- Публикации по темата – 1 стр
- Литература – 28 стр.
- Приложения – 1 стр.

УВОД:

В увода накратко е описано възникването и развитието на панкреатологията като клинична дисциплина. Авторът отбелязва известното в литературата относно заболяванията на панкреаса.

Д-р Лазаров си поставя нелеката цел да търси отговор на въпроси, свързани с детайлно проучване на механизмите, водещи до увреждания на екзокринната функция на панкреаса, както и връзката им с неговата ендокринна функция.

ЛИТЕРАТУРЕН ОБЗОР

В началото на литературния обзор дисертантът подробно описва анатомията и физиологията на панкреаса. При нормални условия панкреасът образува в денонощието от 50 до 1500 ml секрет (около 70 ml/kg). Панкреасният/панкреатичният сок, който представлява безцветна течност с алкална реакция (pH = 8.0-8.3). Д-р Лазаров подробно описва отделяните от ацинарните клетки ензими, участващи в първоначалното храносмилане (липаза, алфа-амилаза, фосфолипаза, нуклеази и протеолитични ензими трипсин, химотрипсин и еластаза). Посочил е, че основният източник на липазата е панкреасът.

Авторът прави подробно описание на етиологията и патогенезата на острия панкреатит и промените, които настъпват в организма в резултат на това.

От литературния обзор става ясно, че породите Мини шнауцер, Йоркширски териер, Скай териер, Боксер, Коли и Шелти са с най-голям риск от развитието на остър панкреатит.

Д-р Лазаров извършва обстоен преглед на литературата относно патогенезата на острия панкреатит, патогенезата на билиарния панкреатит и клиничните признаци при заболяването на панкреаса.

От литературния обзор става ясно, че нивата на липаза и амилаза нямат диагностична стойност при котката, докато при кучето някои автори сочат като основен маркер липазата, докато други амилазата.

Авторът подробно разглежда различните методи на диагностика на панкреатита при кучето - ехографски промени, различните маркери за оценка на тежестта на панкреатита и хистологична оценка на същия.

В края на литературния обзор, д-р Лазаров прави обосновано заключение относно необходимостта от това изследване.

СОБСТВЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ:

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ

Целта на изследването е да се извършат цялостни проучвания върху заболяемостта, клиничните признаци и параклиничните промени настъпващи в организма на кучета с остър панкреатит и да се направи оценка на диагностичната и прогностичната стойност на някои от изследваните показатели.

Целта е добре обоснована. За решаването ѝ докторантът си поставя четири задачи, а именно.

1. Скрининг на острите възпаления на панкреаса сред кучета, пациенти на „Клиника за дребни животни“ към ВМФ на ТрУ и пациенти от партньорски клиники, за установяване на възрастова, породна, полова и други зависимости.

2. Изследване (проследяване в развой) на клиничните признаци при кучета със спонтанно възникнал остър панкреатит, с общи и специални методи на изследване. Проследяване промяната на основни хематологични и химични параметри, както и промяната на нивата на острофазовите белтъци (фибриноген и С-реактивен протеин) и корелацията им с нивата на органоспецифичните ензими.

3. Изследване (проследяване в развой) на клиничните признаци при кучета с експериментално възпроизведен остър панкреатит, с общи и специални методи на изследване и съпоставянето им със здрави животни. Проследяване промяната на основни хематологични и химични параметри, както и промяната на нивата на острофазовите белтъци (фибриноген и С-реактивен протеин) и корелацията им с нивата на органоспецифичните ензими.

4. Извършване на патоанатомични и патоморфологични изследвания на органи от кучета със спонтанно възникнал и експериментално възпроизведен остър панкреатит.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ:

Изследването е проведено при 120 кучета с предполагаем остър панкреатит и при 12 клинично здрави кучета, на които е възпроизведен експериментален остър панкреатит. При клиничните пациенти д-р Лазаров провежда скрининг на острите възпаления на панкреаса за установяване на възрастова, породна, полова и други зависимости. При кучета със спонтанно възникнал остър панкреатит са проследени промяната на основните хематологични и химични параметри, както и промяната на нивата на острофазовите белтъци (фибриноген и С-реактивен протеин) и корелацията им с нивата на органоспецифичните ензими.

При 22 кучета с летален изход, 12 клинични пациенти и 10 евтаназирани на различен етап от развитието на заболяването поради твърде песимистична прогноза. На 18 животни са извършени патологоанатомични и патохистологични изследвания.

Докторантът провежда следните методи на изследване: клинично изследване, хематологични изследвания, химично изследване на кръв и плазма (кръвна захар, амилаза, аланинаминотрансфераза, аспартатаминотрансфераза, алкална фосфатаза, панкреатична амилаза и острофазови протеини), морфологични изследвания и статистически анализ.

РЕЗУЛТАТИ:

Голямият брой кучета от различни породи включени в изследването, широкият обхват на териториите, в които е проведено, позволяват на автора да получи достоверни резултати относно острия панкреатит

Резултатите са представени подробно и са ясно онагледени. Приложените 8 таблици и 32 фигури отразяват нагледно получените резултати.

ОБСЪЖДАНЕ:

В раздела "Обсъждане" д-р Лазаров умело съпоставя собствените си резултати с тези на другите автори. Интерес представляват съпоставените резултати относно породна предразположеност към заболяване от панкреатит. В разгледаната литература, заболяването се среща при дребни породи кучета докато докторантът установява с категоричен превес (48%) това заболяване при едрите породи кучета (над 25 кг.) от всички регистрирани случаи.

Д-р Лазаров съпоставя резултатите относно нивата на амилазата при острия панкреатит с тези на другите автори и заключава, че този показател не дава основание за категорично заключение за наличие на заболяването.

Въз основа на получените резултати докторантът представя 10 извода, осем приноси, от които 4 оригинални и 4 потвърдителни и 11 препоръки за практиката.

Във връзка с дисертационния труд са посочени три публикации. В едната от тях д-р Лазаров е водещ автор, в другите две е на второ място. Всичките публикации са публикувани в Revue Méd. Vét.

Не са посочват цитирания във връзка с дисертационния труд.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ:

В литературния обзор, авторът посочва, че основният източник за синтез на липазата е панкреасът (стр. 12) и според много изследователи серумната липаза може да измести амилазата като метод при диагностиката на панкреатит (стр. 38) и въпреки това тя не е изследвана.

В клиничната практика за диагноза на панкреатита се използва бърз тест CPL. Имайки това предвид препоръка за практиката 5 трябва да се прецизира по-добре.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд е завършено проучване относно заболяемостта, клиничните признаци и параклиничните промени настъпващи в организма на кучета с остър панкреатит.

Предложеният дисертационен труд отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“ и предлагам на почитаемото научно жури да присъди ОНС „ДОКТОР“ на д-р Лазарин Великов Лазаров по научна специалност „Патология на животните“, област на висше образование 6.0 Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина.

12.01.2020 год.

Гр. София

Изготвил становище

(проф. Богдан Аминков, д-р)